

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 5. oktober 2002
Kontor: EU-kontoret
Sagsnr.: 2002-619/21-0261
Dok.: CTN20389

TALE

ved offentlig høring den 16. september 2002

*om Kommissionens grønbog om beskyttelse af Fællesskabets
finansielle interesser og etablering af en europæisk anklager*

Højtærede Kommissærer, Europa-Parlamentarikere, eksperter og kollegaer.

Først vil jeg – på formandskabets vegne – gerne complimentere Kommissionen for det store arbejde, som ligger bag grønbogen om en europæisk anklager.

Det er væsentligt for samarbejdet i den Europæiske Union, at Kommissionen – som en institution, der varetager de fælles interesser i Unionen – har visioner, og skaber debat om dem.

Det er i den forbindelse af stor betydning, at Kommissionen indbyder alle aktører til en offentlig høring, hvor alle får lejlighed til at give udtryk for synspunkter.

Jeg håber, det bliver givtigt for Kommissionens videre overvejelser og er sikker på, at alle vi, der kommer til at tænke mere over visionen om en europæisk anklager i fremtiden, vil få stort udbytte af denne høring.

Grønbogen har ikke været substansdrøftet i Rådet, men blev præsenteret af Kommissionen i rådet for retlige og indre anliggender i februar i år. Flere af medlemsstaterne gav ved den lejlighed udtryk for, at overvejelser om etablering af en europæisk anklager bør afvente udviklingen af de foranstaltninger, der allerede er vedtaget eller foreslået inden for Unionstraktatens 3. søjle om politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager.

Det fremgår af grønningen, at Kommissionen gerne ser spørgsmålet om etablering af en anklagemyndighed drøftet på Konventet om Unionens Fremtid. Til brug for konventmedlemmernes overvejelser om, hvordan områ-

det for frihed, sikkerhed og retfærdighed kan styrkes, har konventets præsidium udarbejdet et diskussionsoplæg.

Et af spørgsmålene i oplægget er, om Eurojust bør udvikle sig til en europæisk anklager og hvilke fordele en sådan anklager vil kunne tilføre Unionen. Eller om samarbejdet mellem de nationale anklagere i stedet bør udbygges.

På konventmødet den 6 og 7. juni i år gav mange talere i konventet udtryk for positive holdninger til etablering af en europæisk anklager. Der er nu nedsat en arbejdsgruppe under konventet, der vil overveje bl.a. det spørgsmål nærmere.

Om konventet ender med at anbefale, at der etableres en europæisk anklager som en ny institution i Unionen, er det naturligvis alt for tidligt at spå om.

Og hvordan en eventuel anbefaling vil blive modtaget på den regeringskonference, der forventes i 2004, vil kun fremtiden kunne vise.

Som alle deltagere i denne høring kun alt for godt ved, er mange af de vanskeligheder, som Kommissionen peger på i grønbogen, ikke særligt knyttet til straffesager om svig med Fællesskabets midler, men til alle sager om alvorlig grænseoverskridende kriminalitet, herunder sager om narko- og menneskesmugling.

Nogle af de disse vanskeligheder, der udspringer af forskellighederne mellem medlemsstaternes retssystemer, vil forhåbentlig blive mindre efterhånden som politisamarbejdet og det retlige samarbejde i straffesager under Unionstraktatens 3. søjle udvikler sig.

Samarbejdet under 3. søjle har jo netop til formål at overvinde de vanskeligheder, der skyldes forskelle mellem retssystemerne og manglende kommunikation mellem bl.a. efterforskningsmyndighederne.

Det er et samarbejde, der er i sine barndomsår – i sammenligning med det fællesskabsretlige samarbejde i traktatens 1. søjle – men bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet er i de senere år prioriteret højt.

Og der er vedtaget og taget initiativ til en række foranstaltninger, siden Kommissionen første gang foreslog etablering af en europæisk anklager i sin udtalelse fra januar 2000.

Vi kan glæde os over vedtagelsen i februar i år af etablering af Eurojust – der skal koordinere de nationale anklageres indsats i grænseoverskridende straffesager og kunne anmode medlemsstaterne om at rejse tiltale. Medlemsstaterne er ganske vist ikke forpligtet til at følge en sådan anmodning, men vil skulle begrunde en afvisning.

Et andet væsentligt skridt i den rigtige retning er vedtagelsen af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre. Det vil blive vanskeligt i fremtiden at flygte fra en straffesag til en anden medlemsstat.

Under det danske formandskab vil bestræbelserne på at få vedtaget en rammeafgørelse om gensidig anerkendelse af afgørelser om beslaglæggelse i straffesager blive fortsat.

Der vil blive fremsat et forslag til rammeafgørelser om konfiskation af udbytte ved kriminalitet og om samarbejde i straffesager om konfiskation.

Og samarbejdet om rettighedsfrakendelser og mulighederne for at udveksle oplysninger elektronisk mellem medlemsstaternes efterforskningsmyndigheder vil blive søgt styrket.

Om disse og kommende tiltag vil kunne afhjælpe nogle af de vanskeligheder, som straffesager om svig med Fællesskabets midler rejser, vil tiden vise.

Kommissionens grønbog om behovet for at etablere en europæisk anklager som en ny EU-institution vil utvivlsomt give anledning til mange overvejelser.

Jeg er sikker på, at denne høring vil skabe et bedre grundlag for de videre overvejelser og vil slutte med at takke Kommissionen for at have taget initiativ til en offentlig høring om visionen om en fremtidig europæisk anklager.
